Natuur rond het Markdal

Info 06-40007219

WeegbreeEen plantje wat iedereen overal kan zien en het zelfs vaak vertrapt. Vandaar de naam tredplantje, omdat het als ‘verschoppeling’ er goed tegen kan. Maar zo heeft het in de natuur ook zijn plekje gevonden. Om te overleven, waar anderen dat niet kunnen. Zoals in India de Paria’s. We komen het dan ook het meest tegen op wandelpadjes. Het is groen met brede bladeren die in een ronde staan. En meestal in de buurt van brandnetels.

Weegbree: helende anti-prik Amerikaanse immigrant. Foto Aad van Diemen

Dat is handig zoals bleek toen een kleinzoon van ons voor zijn 18e verjaardag om een verrassend cadeau vroeg. Hij wilde met ons (opa en oma) een dagje gaan vogelen. Om zo zijn pas begonnen levenslijst van gespotte vogels aan te vullen. Dat werd een prachtige dag in de polder waar weer heel vroeger zijn moeder als peuter in het wandelwagentje van de natuur en frisse buitenlucht genoot.

Na vele weidevogels gezien te hebben, vormde een omgevallen wilg een mooie zitbank. Helaas rolde oma net van die wilgenstronk af, precies in de brandnetels die verschrikkelijk jeukend prikten. Als natuurgidsen zochten en vonden we direct Weegbree, dat inderdaad vlakbij stond. Flink de blaadjes kneuzen en op de rood geworden huid wrijven. En inderdaad in een mum van tijd was het branderige gevoel over! Voor Jip de kleinzoon leken we wel toverende medicijnmannen! Doe het zelf maar eens bij huilende kinderen en zie hoe snel hun tranen verbaasd opdrogen!Die verbazing kenden ook de Indianen in Amerika toen ze plots een volkomen onbekend plantje zagen dat karrensporen volgde. Wel erg makkelijk voor die uitstekende spoorzoekers om zo de voetsporen van de vroege blanke kolonisten te kunnen volgen. Zoals de Pilgrimfathers hadden die de zaden uit het Hollandse veen in hun bemodderde laarzen meegenomen en dat voelde zich daar helemaal thuis. Dat schrijft ook de Amerikaanse biologie professor Robin Kimmerer in haar boek ‘Een vlecht van heilig gras’. Vanuit haar Indiaanse afkomst volgt ze de leer van de Indiaanse wijsgeer Nanabozho, die zegt dat je ‘planten niet moet dwarsbomen bij het vervullen van hun plicht’. En dat was hier blijkbaar het volgen van de voetsporen van de kolonisten helemaal van het oost naar west Amerika. Linnaeus noemde het plantje al in het latijn ‘platago’ wat voetspoor betekent. En in Amerika heet het nog concreter: ‘White men’s feet!’ Dat spreekt voor zich.

Gerecylde veestallen omgevormd tot natuurgebied. Koekelberg-noord

De Indianen ontdekten zo de gaven van dit eenvoudige plantje. Het gaf in de lente verse groente, was goed voor de spijsvertering, bloedstelpend, heelde en ontsmette wonden. Kauwen op de opgerolde bladeren gaf een papje dat hielp bij snijwonden, brandwonden, insectenbeten én dus tegen prikkende brandnetels! Ook al was het een immigrant zo'n plantje met vele gaven werd als een ingeburgerde inheemse aanwinst beschouwd. Zou Nanabozho dat ook zo voor mensen bedoeld hebben?
Nanabozho gaf meer wijsheden beschrijft professor Robin in haar boek, zoals eerst de natuur vragen of je mag plukken of jagen, niet meer nemen van de natuur dan nodig en na afloop het land bedanken voor de geschonken oogst. Voor haar welgestelde studenten waren haar colleges vaak een cultuurschok, en dat allemaal dankzij dat onooglijke vertrapte immigranten plantje: 'Weegbree'!

Markandalletjes

* Voorzichtige tintelende winter, volle maan en berijpte velden.
* Stallen voor ca 600 runderen zijn gesloopt. Pacht en beweiding van de "boskamertjes" in Blauwe Kamer zijn via Waterschap afgekocht. Nu al zichtbaar aan het door Brabants Landschap verwijderde prikkeldraad. Goed voor de 'reeën!
* Ervaring in voedselbos Rosmalen. Bij het begin stond na een bui regen van 20 mm de vroegere landbouwgrond al blank. Vijf jaar later vangt de rulle grond zonder probleem 60 mm water op. Sponswerking, waterberging dankzij regenwormen en natuurlijk beheer.
* Bericht via ALV Verenging Markdal: Waterschap heeft in Markdal-noord kunnen kiezen voor aanleg meanders op oost-oever. Meest gunstig voor natuur, geeft wel wat vertraging.

Brandrode runderen voelen zich helemaal thuis in Markdal.

* Uurtje meehelpen boompjes planten. Samen 7000. Voor 'Bos van Morgen'. Zater- en zondagmorgen 28 en 29 november. Tussen 9 en 12u. Net over de grens. Zelf schop meenemen. Parking Den Rooy. Ulicotenseweg 51. Meerle (B). Natuurpunt Markvallei.
* Vrijwillig winters knotten. Zaterdagmorgen 28 november. Locatie Duivelsbrug. 9-12u. Met erwtensoep. Westbrabantse Vogelwerkgroep en IVN Mark&Donge.

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge